

INDHOLD

- 3** Kun virkeligheden overgår fantasien
- 4** Styr på millioner af relevante data
- 6** Kunstig intelligens er en vigtig strategi
- 7** Endnu mere fokus på brugerne
- 8** Enighed om ny fælles infrastruktur
- 10** Modernisering af bibliotek.dk
- 12** Filmstriben sætter ny rekord
- 14** Velkommen til Buggi, børnenes favorit
- 16** Læsekompasset Vejen til ny inspiration
- 17** Stor fremgang Faktalink og Forfatterweb
- 18** Økonomiske nøgletal
- 20** Udvalgt statistik
- 22** DBC kort fortalt

Administrerende
direktør
Jane Wiis

KUN VIRKELIGHEDEN OVERGÅR FANTASIEN

Kun de mest fremsynede forfattere havde fantasi til at forudse det, der reelt skete i 2020. Det er nu igen blevet konkret for os, at kun virkeligheden overgår fantasien.

DBC gik ind i 2020 med sin nye ene-ejer KL i den ene hånd og KOMBIT i den anden, og vi troede, at året alene skulle gå med at udfylde alle de nye rammer og kontraktforpligtelser, som følger med dette markante skift i ejerforhold og styringsrelationer.

Det er også sket for fuld damp, men det har været på helt andre præmisser end dem, vi troede. Vi har været igennem et forandringsår, som for langt de fleste medarbejdere er foregået fra hjemmekontoret. Det har været en kraftanstrengelse uden lige, men det er imod alle odds lykkedes os at holde skibet støt sejrende med ret mange knob i det nye og anderledes farvand.

Denne årsberetning burde have haft en mere fængende titel. Den fortæller nemlig en historie, som går langt ud over årsberetningens normale, lidt indadvendte grænser.

Læs den, hvis du interesserer dig bare en lille smule for bibliotekernes uvurderlige betydning i en krisetid, relevansen og nytten af at fastholde og udbygge en uafhængig kritisk infrastruktur som FBI samt betydningen af alle bibliotekernes digitale platforme for borgerne i Danmark.

Det er jo mageløst, alt det bibliotekerne og vi i fællesskab – på trods af fysiske nedlukninger og restriktioner – er lykkedes med at holde i luften og tilgængelige.

Tal og statistikker taler deres tydelige sprog: Det fysiske og digitale bibliotek i alle dets former er meget højt værdsat af alle dem, det er sat i verden for.

Jane Wiis
Administrerende direktør
DBC DIGITAL A/S

”
Det har været en kraftanstrengelse uden lige, men det er imod alle odds lykkedes os at holde skibet støt sejrende med ret mange knob i det nye og anderledes farvand.

STYR PÅ MILLIONER AF RELEVANTE DATA

Fortsat udvikling og stor driftssikkerhed er i højsædet i arbejdet med at håndtere millioner af data til bibliotekerne.

Bo Weymann,
direktør,
Produktudvikling

99 %

af alle visninger havde en svartid på under 0,37 sek.

Den Fælles Biblioteksinfrastruktur (FBI) er en hjørnesten i bibliotekernes it. Hele platformen kører nu i en såkaldt cloud- og containerteknologi, der er afgørende for at sikre en høj fleksibilitet og driftseffektivitet i forhold til skiftende belastning af systemet.

Forsideservice/Moreinfo bliver i 2021 inkluderet i FBI, så alle bibliotekerne i dag har mulighed for at anvende funktionen uden ekstraomkostninger.

Det Kgl. Bibliotek skiftede i 2020 bibliotekssystem, og DBC fortsatte med at understøtte projektet og hjalp bl.a. med at lave forskellige tilpasninger i KB's program ALMA, så det blev lettere at holde styr på bestillinger og beholdninger.

Netpunkt i tal

Bibliotekernes professionelle grænseflade, Netpunkt, havde i 2020 en driftseffektivitet på 100 %.

Netpunkt har typisk 60-70.000 brugere om måneden, men coronanedlukningen af Danmark i flere omgange medførte i 2020 et fald i anvendelsen, hvor brugertallet svingede mellem 12.000 og 70.000 gennem året.

Det samme gjorde sig gældende for søgninger og bestillinger via Netpunkt. Her lå gennemsnittet for

antal bestillinger i januar og februar på 90.000, mens tallet resten af året svingede mellem 30.000 og 70.000.

Ekspertes i data management

I forbindelse med bl.a. bibliotekernes og leverandørernes omfattende brug af FBI understøtter DBC søgning og visning af indhold, og der har i hele 2020 været øget fokus på sikker og stabil drift, tilgængelighed og hurtigere svartider.

Den løbende vedligeholdelse, tests og drift af data- og søgeplatformen vil også i fremtiden blive prioriteret højt, så både biblioteker og brugere oplever, at systemet fungerer godt.

Brugerne i centrum

DBC har i samarbejde med Randers Bibliotek udviklet en ny søgemaskine, Simple Search, baseret på Randers Biblioteks viden om brugernes behov og forskellige søgninger.

Tanken bag Simple Search er, at man – i stedet for at tilpasse en eksisterende søgemaskine – kan opbygge og få præcis den viden, man har behov for. Der sker ved først at definere brugernes behov og derefter løbende tilføje nye funktioner direkte i søgemaskinen.

Simple Search er et fantastisk bevis på, at det er muligt at lave en "simpel"

søgemaskine rettet mod et vel-defineret behov.

Samarbejdet i Randers har vist, at et system udviklet af DBC hurtigt kan afprøves i praksis, ligesom det kan tilpasses og ændres, så det er skræddersyet til bibliotekets brugerdata. Den nye søgemaskine giver markant bedre resultater i Randers Biblioteks simple søgninger end ved den normale brug.

Erfaringerne fra Randers kan DBC bruge i tæt samarbejde med andre biblioteker og leverandører.

Hurtig adgang til millioner af data

Bibliotekernes fysiske og elektroniske materialer er registreret i DBC's databrønd. I 2020 havde søgningerne en driftseffektivitet tæt på 100 % med følgende svartider:

- 95 % af alle søgninger: under et halvt sekund (0,49)
- 99 % af alle søgninger: 2,3 sek.
- 99 % af alle visninger: 0,37 sek.

Kigger man på antallet af oprettede poster i 2020, ser tallene således ud:

- DBC-oprettede fællesskabsposter 1.711.027
- Folkebiblioteksoprettede fællesskabsposter 702.360

- Forskningsbiblioteksposter (FFU) 11.834.094

Der er gennemført en række programforbedringer i søgesystemerne i databrønden. Oplysninger om beholdninger, nyhedslisters, filialstrukturer og udlånsbetingelser er blevet mere præcise til gavn for bibliotekernes formidling.

Alt sammen foregår via det Fælles Bibliotekssystem (FBS), og brugerne får med 'Den Åbne Platform' nemmere ved at se, om materialerne er hjemme.

VIP-basen og Open Agency

I 2020 prioriterede DBC at arbejde med en teknologisk opgradering af Open Agency, der er den webservice, som udleverer vejviserdata og tekniske informationer fra VIP-basen.

De mere end 35 forskellige serviceoperationer, der henter informationer i VIP-basens data, er nu migreret og taget i brug i en række grænseflader. Udviklingsarbejdet fortsætter i 2021.

Datafordeler og produktionsapparat

De mest markante resultater på dette område er gennemførelsen af en række migreringer og især en omfattende omlægning i relation til forskningsbibliotekernes (FFU) systemskifter.

FORDELING I DATABRØNDEN

Oversigten viser, hvor omfattende bibliotekernes fysiske og digitale samlinger er.

Bøger	15.655.332
Musik	1.176.139
Noder	704.453
Film	321.631
Lydbøger	321.086
Net	2.118.632
Periodika	3.407.014
Spil	16.611
Artikler	1.711.243
Litteratortolkninger	14.462
Materiale-vurderinger	262.263
Retroposter	1.448.956
ISDS-Periodica	2.000.447
Dansk lokalbibl.	303.103
LC (Kongressen)	4.493.260
I alt	34.963.621

KUNSTIG INTELLIGENS ER EN VIGTIG STRATEGI

Kunstig intelligens skal i fremtiden i endnu højere grad fremme public service og være til gavn for alle brugerne af DBC's platforme.

” Biblioteksbrugernes mulighed for at få forslag til bøger og andet materiale er taget til et nyt niveau.

AI, kunstig intelligens eller machine-learning – det kære barn har mange navne. AI har været et vigtigt indsatsområde i mange år for DBC. Et eksempel på dette er et stort og væsentligt kulturbevaringsprojekt forestået af Det Kgl. Bibliotek, hvor data om bøger, andre kulturskatte og deres fysiske miljø kobles og bruges til at understøtte præserveringsarbejdet.

Her har DBC's AI-team leveret en særlig faglighed i et spændende samarbejde med Det Kgl. Bibliotek.

AI anvendes direkte i FBI-produkterne, som støtte for metadataproduktion og i DBC's forskellige supplerende biblioteksprodukter.

Kunstig intelligens i praksis

Biblioteksbrugernes mulighed for at få forslag til bøger mv. er taget til et nyt niveau med det seneste anbefalingsystem, som DBC har udviklet til den fælles biblioteksinfrastruktur.

Der er teknologisk set tale om en ny generation af anbefalere (recommender), der stiller sig på skuldrene af

de tidligere og bruger flere typer data: Ud over udlånsdata inddrager de nye recommendere anonymiserede data om, hvordan der søges på bibliotek.dk. Dertil kommer, at metadata om materialerne bliver brugt på nye måder, samtidig med at nye typer metadata er kommet i spil – fx metadata om stemning mv. fra Læsekompasset.

Det betyder, at materialer med få eller ingen udlånsdata nu understøttes, og at man både kan få disse materialer foreslået og bruge dem som baggrund for forslag.

Nyt indsatsområde

Samspillet mellem informations- og metadata kompetencer, AI og kuratering forventes at kunne hæve AI til et yderst relevant indsatsområde i bibliotekernes it-og grænsefladeløsninger, der samtidig vil fremme en public service-orienteret vej i modsætning til de store tech-giganter tilgang og kommercielle udnyttelse af brugernes adfærd.

FÅ MERE AT VIDE

www.dbc.dk/news/bedre-og-flere-anbefalinger

ENDNU MERE FOKUS PÅ BRUGERNE

Sparring og dialog med brugerne er afgørende for produktudviklingen.

I 2020 har vi arbejdet med etableringen af en ny brugerorganisation, der inddrager og engagerer bibliotekerne og interessenter i udviklingen af vores produkter.

Strukturen i den nye brugerorganisation

Den nye brugerorganisation vil blive sammensat af netværk, faste fora og arbejdsgrupper.

Advisory Board

Centralt i brugerorganisationen er dannelsen af et eller flere Advisory Boards, der involveres i emner som DBC's strategier, faglighed, produkter og økonomi.

Interessentpaneler og brugergrupper

Formålet med etableringen af interessentpaneler og brugergrupper er at få konkret feedback i relation til produkterne.

Herunder også et forum til håndtering af de tekniske anvendere af DBC's platform gennem services og API'er: Leverandørforum og udviklernetværk.

Brugergrupper dannes omkring produkter som Filmstriben, Læsekompasset, Buggi, Faktalink og

Forfatterweb. Formålet er at sikre dialog og input fra superbrugere, lokale ambassadører og øvrige interessenter.

En specifik brugergruppe er fastlagt i kontrakten med KOMBIT, nemlig Udvalget vedr. Supplerende BiblioteksData (SBD).

Arbejdsgrupper

I forbindelse med konkrete projekter etableres arbejdsgrupper, som bruges til sparring om ideer og løsninger og konkrete testforløb.

Advisory Boards forventes etableret i løbet af 2. halvår 2021.

Interessentpaneler omkring børne- og skoleområdet samt uddannelse og informationssøgning er etableret.

Et interessentpanel omkring formidling er under etablering.

Udvalg vedr. Supplerende BiblioteksData er godt i gang.

Efter aftale med KOMBIT nedsatte vi i oktober 2020 en arbejdsgruppe vedrørende det nye bibliotek.dk. Arbejdsgruppen består af fagpersoner for folkebiblioteker, FFU'er, KB og gymnasiebiblioteker samt en repræsentant fra KOMBIT.

ENIGHED OM NY FÆLLES INFRASTRUKTUR

Nationalbibliografi og supplerende biblioteksdata bliver en del af FBI.

Carsten H. Andersen,
direktør,
IT og Metadata

Fra 2020 blev arbejdet med de to kategorier af metadata organiseret på en ny måde som en del af Fælles Biblioteksinfrastruktur (FBI), idet DBC nu udarbejder såvel nationalbibliografien som supplerende biblioteksdata som en del af DBC's kontrakt med KOMBIT om FBI.

Nationalbibliografiaftalen mellem staten og DBC ophørte og blev erstattet af en bekendtgørelse med retningslinjer for udarbejdelse af nationalbibliografien, samtidig med at kommunerne overtog ansvaret for udarbejdelsen af nationalbibliografien med betaling gennem bloktilskud.

Slots- og Kulturstyrelsen nedsatte det rådgivende Nationalbibliografisk Udvalg, hvor DBC er repræsenteret.

Bibliotekskatalogisering gik fra at være en DBC-ydelse til at være en del af FBI og skiftede navn til Supplerende BiblioteksData (SBD). KOMBIT nedsatte et udvalg for supplerende biblioteksdata, hvor DBC har sekretariatsfunktionen.

Nationalbibliografien i 2020

På trods af, at coronapandemien i 2020 har haft indflydelse på produktionen af metadata, endte antallet af nationalbibliografiske registreringer i 2020 på niveau med 2019.

Særligt markant var modtagelsen af fysiske bøger til registrering, hvor nedgangen var på over 3.000.

En væsentlig årsag hertil er, at vi modtager store dele af registreringsgrundlaget via Det Kgl. Biblioteks pligtaflevering. Det Kgl. Bibliotek var som offentlig institution lukket ned fysisk i store dele af 2020. Der kommer derfor et registreringsefterslæb i forbindelse med genåbningen i 2021.

Flere lydbogsregistreringer

Antallet af onlineudgivelser var stabilt bortset fra lydbøger, hvor der har været en vækst fra ca. 5.300 titler i 2019 til ca. 8.000 i 2020. Derudover blev indhentet en mindre pukkel fra 2019 på artikelområdet.

Alt i alt landede antallet af registreringer i nationalbibliografien på niveau med 2019.

Registrering fandt i vid udstrækning sted ved hjemmearbejde, hvilket har stillet ekstraordinære krav til planlægning og fleksibilitet. Medarbejdernes positive indstilling til at få logistikken omkring afhentning og aflevering af materialer, korrektur-gange, deadlines og færdigredigering til at fungere, har været afgørende for, at produktionen har kunnet oprettholdes.

Der er med bekendtgørelsen om udarbejdelsen af nationalbibliografien indført et krav om maks. 4 ugers gennemsnitlig registreringstid på årsbasis for alle materialetyper i den nye nationalbibliografiske opgave-

beskrivelse. Dette krav blev opfyldt i 2020, uagtet at bekendtgørelsen først trådte i kraft den 11. december 2020.

Supplerende biblioteksdata

Også i 2020 er der blevet arbejdet på at forbedre de supplerende biblioteksdata (SBD).

Undervejs i arbejdet med udvikling af SBD er der hentet både værdifuld sparring og ideer hos det af KOMBIT nedsatte SBD-udvalg, der har vist stort engagement i arbejdet.

Et forslag om udvalgt registrering af hovedpersoner, fx Sherlock Holmes og Harry Potter, som emneord, blev godkendt til implementering. Det kommer efter implementeringen til at betyde, at man søgemæssigt kan samle fiktive universer på tværs af materialetyper og sprog.

Et andet ideforslag, der blev præsenteret i 2020, og som der arbejdes videre med at konkretisere, er ønsket om at kunne søge på det, som brugeren opfatter som en serie, men som i snæver bibliografisk sammenhæng ikke altid er det. For eksempel fordi det er opstået i "folkemunde". Der arbejdes på at introducere et nyt felt til den slags serieformer.

En række forbedringsforslag til mere slutbrugerrettede noter blev implementeret. Flere forbedringer og forenklinger er planlagt til implementering i 2021. For eksempel har den

tidligere neutrale indholdsbeskrivende note fået en mere appellerende og slutbrugerorienteret form.

Ny formatering af materialer

På baggrund af planlægning i 2020 indføres der i 2021 en specifik formatering af artikler i samlingsværker, så titlerne på de enkelte artikler kan søges på linje med andre titler. Når processen kan synes langstrakt, skyldes det bl.a., at der har været behov for formataendringer i dan-MARC2 samt en række masserettelser.

Generelt har arbejdet med at gøre de bibliografiske data mere slutbruger-egnede ført til, at vi gentænker den hidtil meget regelbårne og neutrale tilgang til de supplerende biblioteksdata henimod en ny tilgang, der appellerer mere til slutbrugeren – også selvom det ikke lige er noget, vi kan finde belæg for i de hidtidige katalogiseringsregler.

Resource Description and Access

Arbejdet med en dansk overgang til Resource Description and Access (RDA) har i praksis ligget stille i hele 2020 og afventer fortsat endelig afklaring mellem staten og kommunerne om finansiering. Denne afklaring skal baseres på en foranalyse, hvor scenariet for implementering og konsekvenser er kortlagt.

NATIONAL- BIBLIOGRAFI 2020

Dansk Bogfortegnelse/ Tekst	24.534
Dansk Billedfortegnelse	2.787
Dansk Lydfortegnelse	7.977
Danske Musikoptagelser	1.483
Dansk Artikelindeks	29.159
Dansk Anmeldelses- indeks	8.760
Danske Musik- anmeldelser	2.287
I alt	76.987

SUPPLERENDE BIBLIOTEKSDATA 2020

Lyd	6.251
Spil	322
Musik	3.551
Noder	224
Brædspil/ analoge spil	94
Musikanmeldelser	5.371
I alt	34.315

MODERNISERING AF BIBLIOTEK.DK

Arbejdet med at udvikle en ny, tidssvarende udgave af bibliotek.dk er i fuld gang.

MÅL FOR NYT BIBLIOTEK.DK

- At bidrage til at forbedre bibliotekernes udlånstal for fysiske og digitale materialer
- At give tydelig værdi for borgerne
- At sitet er etableret på tidssvarende teknologi

På baggrund af en grundig brugerundersøgelse er DBC efter aftale med KOMBIT i 2020 gået i gang med at modernisere bibliotek.dk. Fokus på første fase af udviklingen er, at den primært skal være til gavn for de almindelige bibliotek.dk-brugere.

Strategien for nyt bibliotek.dk

Bibliotek.dk skal være den fælles borgerindgang til de danske bibliotekers samlede udbud af materialer og digitalt formidlet indhold. Bibliotek.dk skal endvidere give adgang til bibliotekernes viden og fremme bibliotekernes generelle virksomhed.

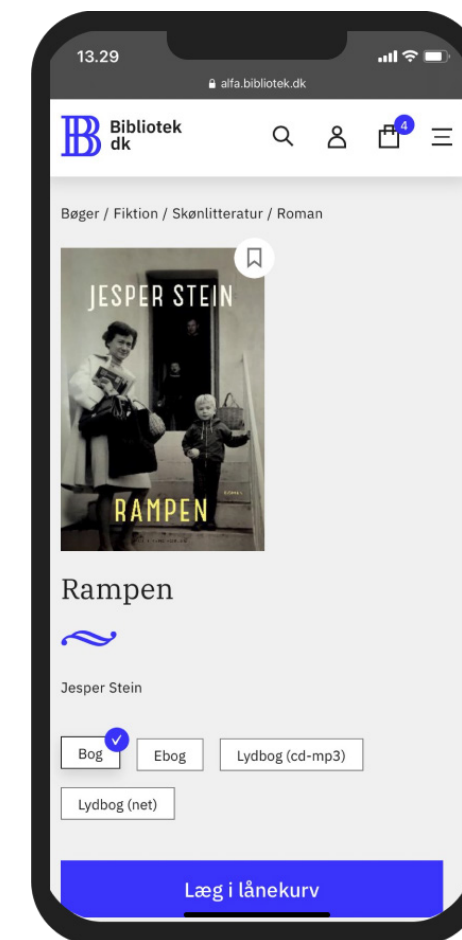
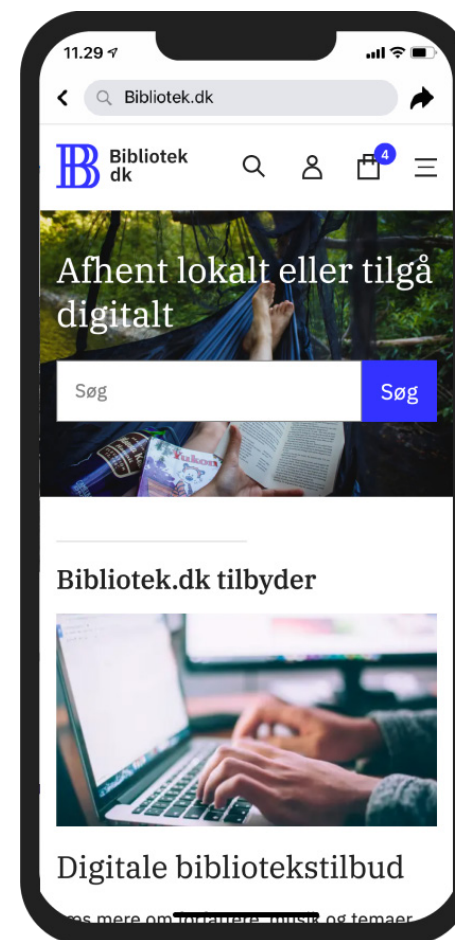
For at nå disse mål er der gennemført en række analyser, ligesom der er valgt nye teknologier og udarbejdet et nyt og mere tidssvarende grafisk design til bibliotek.dk. Det sker for at imødekomme, at brugerne i højere grad end tidligere kommer til bibliotek.dk efter en google-søgning. Dermed er der behov for at præsentere biblioteksmaterialerne på en ny,

mere indbydende måde, kombineret med bedre anbefalinger, et lettere overblik over lånemuligheder og mere inspiration.

Den nye grænseflade baserer sig fortsat på services i den fælles FBI-infrastruktur, men en del af moderniseringen af bibliotek.dk stiller også krav til nye services og infrastruktur, som betyder, at disse løbende vil blive videreudviklet og stillet til rådighed for bibliotekerne.

Arbejdet med at udvikle den nye grænseflade præsenteres løbende på beta.bibliotek.dk. En arbejdsgruppe på 12 fagspecialister fra biblioteksverdenen og KOMBIT bidrager med feedback, domæneviden og erfaring, ligesom der indsamles anonyme oplysninger om søgeadfærd samt foretages interviews og test med brugerne.

Det nye bibliotek.dk ventes klar til lancering primo 2022.

Bibliotek.dk 2020 i tal

Hvordan oplever brugerne så bibliotek.dk? En undersøgelse gennemført over 14 dage gav følgende feedback fra brugerne om deres oplevelse af sitet:

- God - 76,1 %
- Nogenlunde - 16,2 %
- Dårlig - 7,1 %

Besøgstal i coronaens tegn

Bibliotek.dk har typisk omkring 100.000 unikke brugere om ugen. Nedlukningen af samfundet og dermed også af de fysiske biblioteker fik straks effekt på besøgstallene. Og med bibliotekernes behov for et helt eller delvist stop for bestillinger hen over året, faldt de ugentlige besøgstal markant. Værst var det i efteråret 2020, hvor bibliotek.dk kun havde ca. 35.000 unikke besøgende om ugen.

Bestillinger

I de to første måneder af 2020 var der mere end 165.000 brugerbestillinger

månedligt og næsten 80.000 automatiske bestillinger. Da bibliotekerne lukkede, faldt dette niveau, men steg igen fra maj måned til et relativt stabilt niveau resten af 2020 med 115.000-120.000 månedlige brugerbestillinger og 55.000-60.000 automatiske bestillinger.

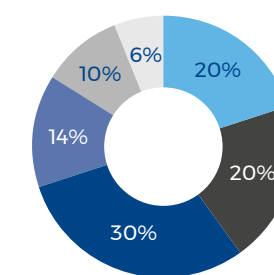
Brugen af bibliotek.dk

Brugerne anvender især bibliotek.dk til søgning, informationsindsamling, adgang til elektroniske ressourcer samt bestilling af fysiske materialer. Mindst hver fjerde bruger anvender bibliotek.dk til at bestille eller låne materialer.

Hvor kommer brugerne fra?

Mere end halvdelen af brugerne går direkte ind via bibliotek.dk's forside eller én af undersiderne, dog er det værd at bemærke, at ca. 40 % af brugerne kommer til bibliotek.dk via en søgning på Google. Kun en mindre del kommer fra bibliotekernes hjemmesider.

FORDELING AF SØGNINGER OG BESTILLINGER

- Faglitteratur
- Skønlitteratur
- Forskellige typer materialer og indhold, fx artikler, e-bøger
- Film
- Musik og noder
- Specialmaterialer som årbøger, spil, mv.

FILMSTRIBEN SÆTTER NY REKORD

Bibliotekernes filmtilbud oplevede en markant fremgang i 2020.

BEDRE BRUGER- OPLEVELSE

I løbet af 2020 har der været fokus på at forbedre brugeroplevelsen både på Filmstribens apps og i webgrænsefladen.

Coronanedlukningen i 2020 førte til, at bibliotekerne brugte mange kræfter på at øge borgernes kendskab til digitale bibliotekstilbud og sikre flere onlinelån til borgerne, og det lykkedes for bibliotekerne at skabe stor opmærksomhed om bl.a. film og ebøger på sociale medier.

Især i foråret fik Filmstriben rigtig god omtale i medierne, og mange nye brugere fik øjnene op for streaming-tjenesten. Antallet af lån steg med mere end 50 % fra 2019 til 2020 og nåede op på i alt 1,7 mio. lån/streams. Samtidig voksede antallet af unikke brugere til 376.000 i 2020, hvilket er en stigning på 120.000 på et år.

Mere indhold end nogensinde

Filmstriben rummer nu 3.400 udvalgte spille-, kort- og dokumentarfilm for børn, unge og voksne. Og i løbet af året blev der tilføjet en lang række kvalitetsfilm, som blev godt modtaget af brugerne – navnlig fik den sort-humoristiske, Oscarvinder fra Sydkorea, "Parasite" og feel good-filmen "Fisherman's Friends" succes på Filmstriben.

Filmstriben har på forskellige måder taget seerne med rundt i verden i et højt usædvanligt år, hvor rejsemulighederne har været begrænsede. Det er sket med temaer som fx islandske film, fransk films nybølge og arbejdernes vilkår i udviklingslande. Ligesom

der også har været plads til filmiske markeringer af bl.a. rødstrømpebevægelsen, 80-året for besættelsen, det dansk-tyske venskabsår og Hendes Majestæt Dronning Margrethe II's 80-års fødselsdag.

De væsentligste forbedringer

Nemmere søgning

Allerede fra første tastetryk i søgefeltet kommer der relevante forslag frem, og når man er kommet til søgeresultatet, er det let at filtrere og sortere på fx sprog, genre eller medvirkende.

Bedre overblik over profil og egne data

Man kan nemt se, hvor mange lån man har tilbage i indeværende periode, og hvilket bibliotek man låner film igennem. Derudover er det blevet muligt at eksportere sine forskellige filmlister samt helt at slette sin profil. På den måde får brugeren bedre kontrol over sine egne data.

Mere synlig formidling af film for børn og unge

Film for børn og unge er centrale i bibliotekernes formidlingsindsats. Vi har derfor gennemført en del forbedringer, der tilgodeser netop disse målgrupper og arbejder fortsat målrettet på at videreudvikle og forbedre Filmstribens børneunivers.

Mere relevante anbefalinger

Den bagvedliggende 'maskine', som bl.a. bygger på kunstig intelligens,

er blevet udskiftet med en nyere og smartere af slagsen, hvilket giver mere relevante anbefalinger til brugerne.

Forbedret performance

Efterspørgslen på bibliotekernes online-tilbud er som nævnt steget kraftigt gennem hele 2020. På Filmstriben er der derfor løbende blevet arbejdet på at skalere og optimere performance, så alle brugere får en god streamingoplevelse.

Bedre design

Det visuelle udtryk har fået et løft, bl.a. ved at stillbillederne fra filmene er blevet løftet i kvalitet. Funktionelt lever Filmstriben op til de nugældende retningslinjer for tilgængeligt webdesign.

Nyt samarbejde

Filmstriben.dk rummer også portalen 'Se film på biblioteket' med cirka 2.000 kort- og dokumentarfilm fra Det Danske Filminstitut, som kan vises ved arrangementer for børn og voksne på bibliotekerne.

DBC driver en del af den tekniske backend og varetager abonnements-tegning og kundesupport for Det Danske Filminstituts tjeneste Filmcentralen, der anvendes bredt i forbindelse med undervisning, konfirmationsforberedelse og kulturformidling.

Filminstituttet og DBC har i løbet af 2020 ført drøftelser om realiseringen

"Parasite" fik stor succes, og mange nye kort- og dokumentarfilm fandt vej til Filmstriben

50 %
flere udlån af film i 2020

VELKOMMEN TIL BUGGI BØRNENES FAVORIT

Læseinspirationsuniverset til børn, Buggi, blev introduceret i 2020 og kom mere end godt fra start både på bibliotekerne og i medierne.

Buggi er et intuitivt inspirationsværktøj, som ved hjælp af emojis, interaktive visuelle elementer, bagvedliggende metadata og kunstig intelligens foreslår bøger, der passer til det enkelte barn, så barnet selv kan vælge, hvordan bogen skal være i forhold til længde og sværhedsgrad og hvor mange illustrationer der skal være sammenholdt med mængden af tekst.

Fra prototype til virkelighed

Fra at være en levende prototype er Buggi i 2020 vokset til at være et velfungerende digitalt værktøj, som er i brug på skoler og folkebiblioteker.

Buggi bruges nu på over 50 skoler og på folkebiblioteket i 25 af landets kommuner.

Indholdet vokser løbende, og siden efteråret 2020 har DBC's lektører udvalgt og taget nye titler, der

rammer målgruppen på ca. 8-12 år. Der er også skabt mulighed for, at fagspecialister på skoler og folkebiblioteker kan tage titler af ældre dato.

Buggi for skoler

Buggi gør det let for elever i ca. 3.-5. klasse at finde bøger på skolens PLC, også når der ikke er mulighed for at få assistance fra en voksen. Buggi kan desuden bruges hjemmefra og i klasselokalet på pc, iPad eller mobil.

Med Buggi får skolens PLC mest muligt ud af de bøger, der allerede er på hylderne. Vi sætter Buggi op til den specifikke skole, så eleverne først og fremmest præsenteres for bøger, der findes på den konkrete PLC. På den måde er Buggi med til at sørge for, at skolens samling af fysiske bøger bliver brugt.

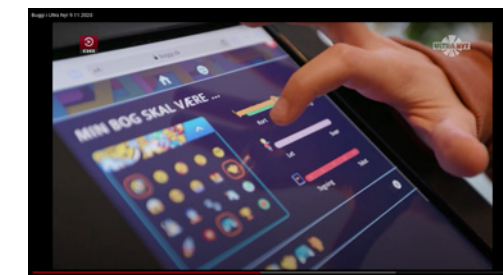
Hvis bogen også findes som lydbog eller e-bog på eReolen Go, kan man vælge, om Buggi skal linke hertil.

Når eleven har fundet noget interessant i Buggi, så hjælper en illustration med at finde bogen på hylden.

Hvis bogen ikke er hjemme, linker Buggi til værksiden i Cicero Surf, hvor eleven kan logge ind og reservere bogen.

Bredere udlån af titler

Der er stor interesse for Buggi og tilbagemeldingerne fra de skoler og biblioteker, der har taget produktet i brug, er positive. Børnene er glade for den intuitive og enkle måde at lede efter bøger på, og de voksne oplever, at børnene er mere fokuserede og låner et bredere udvalg af bøger end tidligere.

Buggis spændende univers for børn fandt vej til Ultra Nyt og P1 Morgen på DR.

LÆSEKOMPASSET VEJEN TIL NY INSPIRATION

7.000

titler i læsekompasset
- og der er flere på vej.

De helt rigtige stemningsord på de næsten 7.000 titler i Læsekompasset inspirerer i den grad brugerne til nye læseoplevelser.

Læsekompas.dk inspirerer til skønlitterær læsning – også uden at man på forhånd præcist ved, hvilken titel eller forfatter man leder efter. Læsekompasset foreslår nemlig bøger, alt efter hvilken oplevelse man er i humør til. Det er f.eks. stemning, fortælle teknik, tempo, længde og sprogstil, som kan bruges til at udvælge en bog, der matcher. Er man på udkig efter en bog, der minder om noget, man tidligere har læst, får man ud over de mest oplagte titler også præsenteret bøger, som man formentlig slet ikke var klar over fandtes. Dermed kommer hele bibliotekets samling i spil.

Vi tilføjer hele tiden nye bøger til Læsekompasset. I skrivende stund er vi oppe på næsten 7.000 titler, som er tagget med stemningsdata, heriblandt alle de nye titler, som i løbet af året har fået en lektørudtalelse. Hele den øvrige dansksprogede skønlitteratur for voksne, der ikke har

Læsekompas-metadata, er søgbar i Læsekompasset og kan blandt andet bruges til at finde bøger, der "minder om".

Vi har i 2020 gjort det let at se, når en bog er del af en serie, og at få overblik over de øvrige titler i samme serie. Samtidig har vi tilføjet en ny filtreringsfunktion, der gør det muligt at vælge, om søgeresultatet skal indeholde alle materialetyper, e-bøger og/eller lyd-bøger.

I 2020 lancerede vi en version af Læsekompasset, som er målrettet selvbetjening via touchskærme i biblioteksrummet. I denne version præsenteres brugerne udelukkende for bøger, der umiddelbart kan lånes i den filial, hvor man befinder sig.

Vi har udviklet en integration, så brugerne kan se og interagere med elementer fra Læsekompasset direkte på bibliotekets hjemmeside.

STOR FREMGANG FAKTALINK OG FORFATTERWEB

Faktalink og Forfatterweb oplevede en kraftig stigning i antal besøg under coronanedlukningen i foråret samt et stigende behov for digitale hjælpemidler til hjemmeundervisning.

DBC understøttede bibliotekernes og skolernes indsats ved at åbne både Faktalink og Forfatterweb op i 2. kvartal uden login, så både forældre, lærere og elever fik let og direkte adgang.

Begge platforme har de seneste år oplevet en generel stigning i besøgstallet.

På Faktalink viser statistikken for 2020 omkring 4,2 mio. besøg. Det svarer til en stigning på ca. 32 % i

forhold til 2019. Besøgstallet toppede i november med næsten 500.000.

På Forfatterweb var besøgstallet omkring 1,4 mio. Det svarer til en stigning på ca. 30 % i forhold til 2019. Her toppede besøgstallet i maj med 180.000. Samlet fik de to platforme 5,6 millioner besøg i 2020.

I 2020 har vi gennemført en stor kundeundersøgelse af Faktalink og Forfatterweb på både biblioteker, skoler og gymnasier, som viser en stor tilfredshed med de to platforme. De fagkyndige og professionelle skribenter, de gennemarbejdede og faktuelle artikler og den store mængde kildehenvisninger bliver især fremhævet som produkternes styrke.

Faktalink rummer 617 artikler og temaer, og Forfatterweb 1129 portrætter og temaer.

500.000

besøg på Faktalink
i november

180.000

besøg på Forfatterweb
i maj

ØKONOMISKE NØGLETAL

Udviklingen i 2020 og et resultat efter skat på 3.170 tkr. er tilfredsstillende

MERE END 4.600 MATERIALE- VURDERINGER

Niveauet for vurderinger blev opretholdt i 2020

I 2020 har det trods corona-situationen været muligt at gennemføre en normal produktion af materialevurderinger, så biblioteker og pædagogiske læringscentre løbende er blevet forsynet med vurderinger af nye udgivelser.

Der blev i 2020 udarbejdet 4141 vurderinger af bøger, 284 vurderinger af film og 199 vurderinger af spil.

Omsætningen i selskabet blev i 2020 på 163,1 mio. kr.

Udviklingen i personaleomkostninger og kapacitetsomkostninger har samlet set fulgt forventningerne.

De samlede investeringer i materielle anlægsaktiver var på 9,6 mio. kr., heraf renovering af bygningen på 8,0 mio. kr.

Resultatet efter skat udgør 3.170 tkr.

Likviditeten var pr. 31. december 2020 23,5 mio. kr.

Selskabet har pr. 1. januar 2020 tilbagekøbt statens aktier, og DBC DIGITAL A/S er nu 100 % ejet af KL.

Virksomhedens drift forventes at skabe tilfredsstillende resultater i de kommende år.

SELSKABETS HOVED- OG NØGLETAL

	2016	2017	2018	2019	2020
HOVEDTAL I TUSINDE KR.					
Nettoomsætning	154.565	146.809	148.700	153.184	163.138
Bruttoresultat	110.039	104.422	97.113	104.835	108.442
Personaleomkostninger	97.414	92.452	97.236	98.245	99.709
Driftsresultat	5.497	6.915	-4.532	1.898	4.737
Resultat af finansielle poster	1	497	-149	-252	-224
Årets resultat	3.669	5.463	-4.082	875	3.170
BALANCEPOSTER					
Balancesum	75.639	79.678	75.848	80.558	67.714
Investering i materielle anlægsaktiver	3.575	2.576	3.219	2.901	9.578
Egenkapital	48.087	53.550	49.468	50.343	30.685
ANDRE HOVEDTAL					
Gennemsnitligt antal årsværk	150	147	148	145	145
NØGLETAL					
Bruttomargin	71,2 %	71,1 %	65,3 %	68,4 %	66,47 %
Egenkapitalens forrentning	7,9 %	10,8 %	-7,9 %	1,75 %	7,82 %
Soliditetsgrad	63,6 %	67,2 %	65,2 %	62,5 %	45,32 %
Overskudsgrad	3,6 %	4,7 %	-3,0 %	1,24 %	2,90 %
Personaleomkostninger (andel af omsætning)	63,0 %	63,0 %	65,4 %	64,1 %	61,12 %

UDVALGT STATISTIK

1,7 mio.

lån/streams på Filmstriben i 2020
– en stigning på 50% i forhold til 2019

376.000

unikke brugere på Filmstriben i 2020:
– en stigning på 120.000 i forhold til 2019

4,2 mio.

besøg på Faktalink i 2020
– en stigning på ca. 32 % i forhold til 2019.

617

artikler og temaer på Faktalink

1,4 mio.

besøg på Forfatterweb i 2020 – en stigning på ca. 30 % i forhold til 2019

1.129

portrætter og temaer på Forfatterweb

NATIONALBIBLIOGRAFI 2020

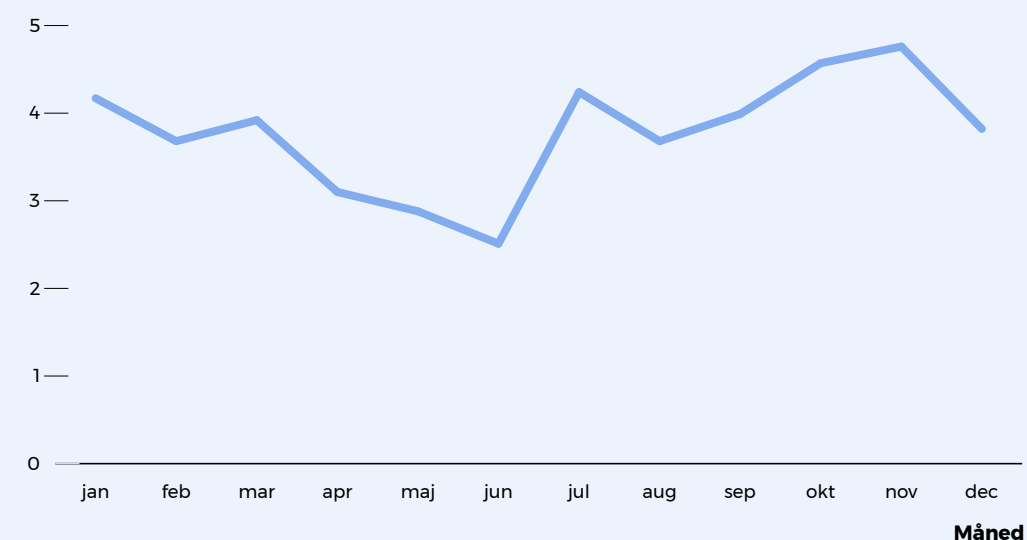
Fortegnelse	Antal registreringer
Dansk Bogfortegnelse/Tekst	24.534
Dansk Billedfortegnelse	2.787
Dansk Lydfortegnelse	7.977
Danske Musikoptagelser	1.483
Dansk Artikelindeks	29.159
Dansk Anmeldelsesindeks	8.760
Danske Musikanmeldelser	2.287
I alt	76.987

SUPPLERENDE BIBLIOTEKSDATA 2020

Materiale	Antal registreringer
Bøger	16.537
Film	1.965
Lyd	6.251
Spil	322
Musik	3.551
Noder	224
Brætspil/analoge spil	94
Musikanmeldelser	5.371
I alt	34.315

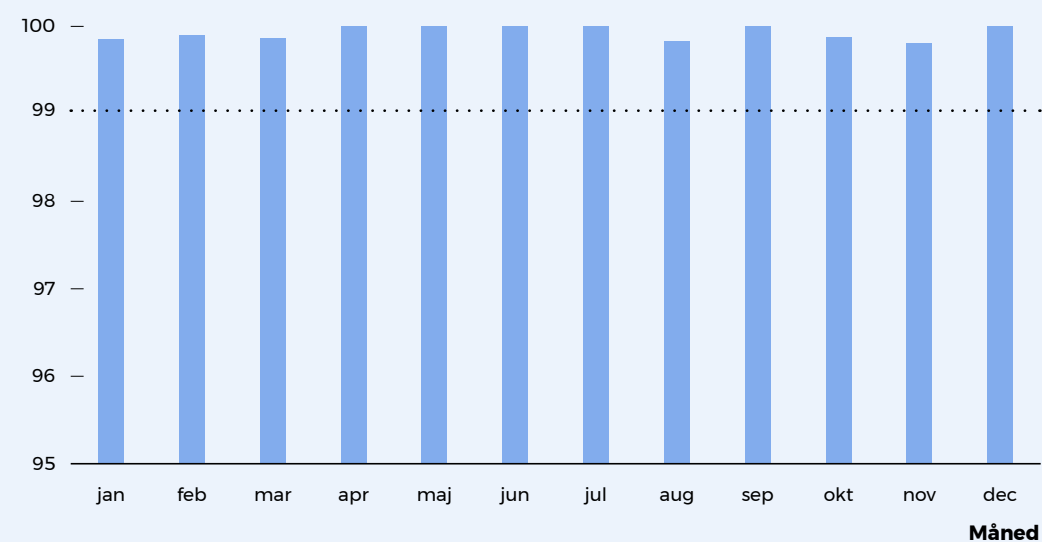
SVARTIDER PÅ BIBLIOTEK.DK 2020

Antal sekunder

DRIFTSEFFEKTIVITET FOR BIBLIOTEK.DK 2020

Oppetid i procent

DBC KORT FORTALT

Data- og it-virksomheden DBC DIGITAL A/S producerer og formidler bibliografiske data og driver og udvikler fælles infrastruktur for bibliotekerne.

DBC driver og udvikler den nationale fælles bibliotekskatalog, dvs.:

Den danske nationalbibliografi:

Vi registrerer alle bøger, film, musik mv., der udkommer i Danmark.

Supplerende biblioteksdata:

Som supplement til den nationalbibliografiske registrering forsyner vi særligt biblioteksrelevante materialer med data, som er målrettet brugen i bibliotekerne, fx emneord og noter.

Metadataproduktionsapparat: Vi driver og videreudvikler it-systemer til at producere nationalbibliografi og supplerende biblioteksdata.

Grænseflader: Vi driver og udvikler grænseflader med information om alle de materialer, der findes på landets biblioteker. Dels den borgervendte bibliotek.dk, hvor alle kan søge og bestille materialer, de professionelle grænseflader som netpunkt.dk m.fl. samt de to inspirationssites Læsekompasset og Buggi.

Databaser og it-infrastruktur:

Vi varetager data management, data services og den datafordeling, der understøtter bibliotekernes samarbejde om at udlåne materialer på tværs af kommunegrænser og bibliotekstyper (kommunale/statslige) og danner grundlag for såvel folkebibliotekernes borgervendte grænseflader som deres fælles bibliotekssystem til håndtering af materialer, lånere og administrative processer.

Ovenstående fælles biblioteksinfrastruktur bestiller kommunerne i fællesskab hos os gennem KOMBIT.

Desuden tilbyder vi på almindelige markedsvilkår en række andre produkter til alle landets folkebiblioteker: litteraturinspirationsværktøjet Læsekompasset, forfatterleksikonet Forfatterweb, artikelsamlingen Faktalink, bibliotekernes streamingtjeneste Filmstriben, produktet Materialevurderinger m.fl.

DBC er et aktieselskab, som ejes 100 % af KL.

Årsberetning DBC 2020
Maj 2021

Udgivet af
DBC DIGITAL A/S
Tempovej 7-11
2750 Ballerup
Tlf. 44 86 77 77
dbc@dbc.dk
CVR 15149043

Design BGRAPHIC

Foto Lone Rasmussen,
Poul Bergstrøm Hansen,
Ib Helles Olesen, Stine
Weymann og Ida Kongssø.